

Kolláth György hozzászólása

Tisztelt Küldöttközgyűlés! Kedves Autóstársak!

Időutazással kezdek. 1993-tól számítva az Alapszabályhoz készült egy alapozó jogi szakvéleményt, majd 12 db. évszámmal is jelölt ASZ-szöveget őrzök. Most készül a 13. megújítás. Néha a 13 szerencseszám. Erre a következtetésre a fejlődés folyamatának, a régi elgondolásoknak egymással és a mostani közgyűlési összegezéssel való egybevetéséből jutottam. Két tendencia volt a majdnem 20 év történéseiből kiolvasható. Egyrészt az, hogy a külső körülmények optimálisak sose voltak, inkább trendszerűen romlottak. Másrészt, hogy az Autóklub állta a sarat: alkalmazkodni tudott és képes ma is megfelelni a külső-belső kihívásoknak. Ez általában evidens volna, de a civil világ zömére mégse jellemző. Szerintem az elnöki és a többi regionális beszámoló eredményes, mégse derűs képet fest. Több elemzés számos helyen kitér a jogszabályi környezet változásaira. Reálisan jelzi és minősíti ezt az ASZ reformjának a felvezetése is. Mindezekkel egyetérthetünk - egy rövid elismerő mondat kíséretében. Azért mondom én ezt, mert ezúttal nem témagazda, hanem csupán tanácsadó közreműködő voltam e jogi munkában. Gyulai Zsuzsákék értő és alapos munkát végeztek, azt széles körben és figyelmesen egyeztetették a régiókban: ma így jó megerősítő döntés hozható. Nem tisztem részletezően ismertetni az egyes módosítások hátterét: ahol kellett és lehetett, magam is iparkodtam megindokolni a módosítási javaslatok igenjét vagy nemjét. Miután kompakt döntési javaslat áll Önök előtt, még 2-3 percben mélyebb jogi jellegzetességekről szólnék.

I.) A fő okot és hátteret jelentő civil törvény elkezdett vizsgálni. Nem biztos, hogy jelest érdemel. Állami filing, közhatalmi igény és elvárás lengi körül. Kezelhetné jobban, megértőbben, partnerként az állam a társadalmi formációkat. '89-ben kimondtuk: nem az állam tartja nyomás, ill. kontroll alatt a civil társadalmat, hanem fordítva. Újra ezt kellene éreznünk és tételeznünk.

II.) Nemrég egy autó-kereskedőnél nézelődtem. Keserű humorral beszélgetett a lehetséges eladó és vevő. A szóváltás egy régi, olcsó, keleti kocsit körül forgott. Van ebben riasztó? Hát, talán a műszaki állapota! Sok mindenre ráillik a riasztó állapot: pl. a kíméletlen büntetésekre is.

III.) Pár hete országunk legfőbb, külhoni barátai részére tarthattam előadást. Hazámat jogi szempontból egy közlekedési példával jellemeztem. Leeresztett vasúti sorompó, hosszú lehet a várakozás, 3 autós-típus érkezik.

1) A béketűrő megáll és fogyó türelemmel vár. Talán káromkodik, eszik-iszik, telefonál, kiönti a hamutartót. Arányuk: kb. 35-40 %: főleg nők döntenek így.

2) A tüzes magyar bármi áron kikerüli vagy tönkre teszi a (fél)sorompót: erővel átmegy rajta. Arányuk kb. 15-20 %: főleg macsó férfiak tesznek így.

3) A fennmaradó közel 40-50 % folyton rohanna, kihívást lát minden helyzetben. Az utolsó pillanatban, kockáztatva iparkodik átszúzni a vonat előtt vagy gyalog a sorompó alatt. Autóval dühösen kivág a sorból, tolat, megfordul és kerülő utat keres.

A 2) és 3) együtt: minél nagyobb az ember arca és terepjárója, annál gyakoribb a frusztrált, veszélyes próbálkozás. Ám ilyen a jogállamunk, az adózási fegyelmünk, a közpolitikánk, a közlekedési kultúránk és főméltóságaink első reflexe is. Oki, valódi, tartós kezelésmód innen indulhat. Az Autóklub szabálykövető, béketűrő.

Az Alapszabály rendes évi felülvizsgálata során azért hozom épp' ezt szóba, hogy az egyetértésen túl jelezzem: minden tekintetben – az utakon és a társadalmi kapcsolatokban, de a közéletben is - vigyázzunk jobban, több tisztelettel tekintsünk egymásra. Ehhez pl. ma egy jó, pozitív döntés adhat hozzájárulást.